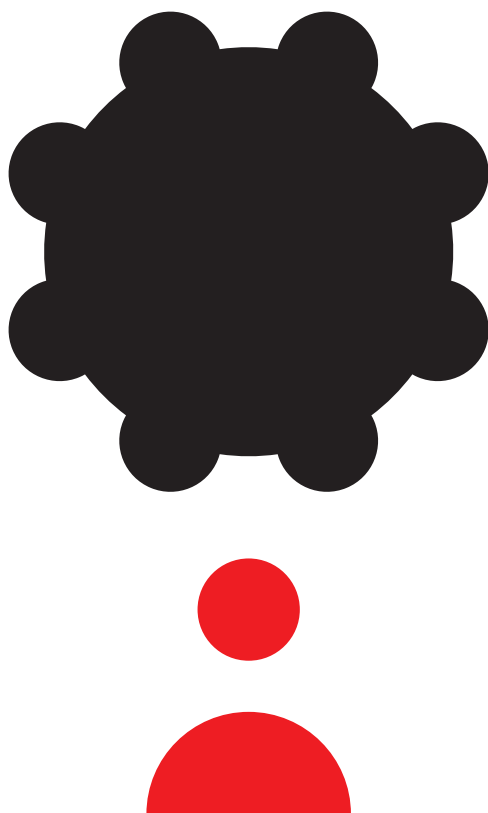

KARRIERE ETTER KORONA?

En studie av hvordan
koronapandemien har påvirket
yngre forskere i Norge

En studie utført av
Akademiet for yngre forskere
i samarbeid med **NIFU**

Juni 2021

Forord

Det er over et år siden universiteter og høyskoler brått stengte ned. Siden har det med jevne mellomrom blitt uttrykt bekymring for hvordan dette har påvirket yngre forskere spesielt. Flere undersøkelser har vist til at yngre forskere har blitt ekstra hardt rammet av pandemien, men vi trenger kunnskap om i hvilken grad – og ikke minst på hvilke måter – de har blitt rammet. Denne rapporten har som mål å gi innsikt i yngre forskeres situasjon under pandemien. Vi håper den vil fremme konstruktive diskusjoner framover med aktører i universitets- og høyskolesektoren om hvordan yngre forskere kan følges opp i kjølvannet av pandemien.

Vi vil takke den interne arbeidsgruppen ved Guro Busterud, Solfrid Bratland-Sanda og Anne Tjønndal for alle bidrag til rapporten. Vi vil også takke Jonas Stein for bidrag til analysene, og NIFU for kunnskapsgrunnlaget og for godt samarbeid.

Lina Ingeborgrud

Leder for arbeidsgruppen

Foto: Thor Nielsen/NTNU

Ingrid Lossius Falkum

Leder, Akademiet for yngre forskere

Foto: John Trygve Tollefsen.

Denne rapporten refereres til som:

Akademiet for yngre forskere (2021). Karriere etter korona? En studie av hvordan koronapandemien har påvirket yngre forskere i Norge. Oslo: Akademiet for yngre forskere.

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

Innhold

3.	Forord
4.	Innhold
5.	Sammendrag
6.	1. Innledning
7.	1.1 Definisjon av yngre forskere
9.	1.2 Om undersøkelsen: metode og oppbygging
12.	2. Tidligere undersøkelser
14.	3. Arbeidssituasjon: Mer stress og større arbeidsbelastning
14.	3.1 Tilgang til arbeidsplass og opplevelse av arbeidsmiljø
16.	3.2 En ny og tidkrevende undervisningssituasjon
18.	3.3 En skjevfordeling i veiledningstid til doktorgradsstipendiater
19.	4. Forskningshverdagen: Flertallet av yngre forskere fikk mindre tid til forskningsarbeid
20.	4.1 Store forskjeller mellom yngre forskere med og uten ansvar for barn
22.	4.2 Utstyrsmangler og reiserestriksjoner førte til forsinkelser
24.	5. Yngre forskeres tanker om framtiden
26.	6. Konklusjon og anbefalinger
27.	Referanser
28.	Vedlegg 1: Spørreskjema til faglig ansatte
48.	Vedlegg 2: Utvalg
50.	Vedlegg 3: Multivariat regresjonsanalyse

Sammendrag

Denne rapporten tar for seg hvordan pandemien har påvirket yngre forskeres arbeidssituasjon, forskningsaktiviteter og tanker om framtiden. Den foreslår konkrete tiltak for å bote på skaden som har skjedd, og for å kunne tilrettelegge best mulig for gruppen av yngre forskere framover. Vi ser at den nye digitale undervisningssituasjonen førte til økt tidsbruk for mange yngre forskere med undervisningsoppgaver. De yngre forskerne uttrykte sterk bekymring for hvordan dette har gitt mindre tid til forskning.

Kvinner, uavhengig av alder og om de hadde ansvar for barn, brukte mer tid på planlegging og forberedelse av undervisning i perioden og fikk mindre tid til forskning sammenliknet med sine mannlige kollegaer. Mange yngre forskere har også opplevd manglende tilgang på utstyr eller forskningsverktøy og reiserestriksjoner som hindringer for forskning i perioden. Den kanskje viktigste forskjellen i hvordan koronasituasjonen påvirket tiden til forskning, var ikke overraskende mellom dem med og uten ansvar for barn hjemme. Flertallet av de yngre forskerne med ansvar for barn, uavhengig av kjønn, var helt uenig i at de hadde fått mer tid til å konsentrere seg om forskning. Yngre forskere i undervisningsstillinger hadde høyest andel respondenter som fikk noe eller mye mindre tid til forskning i perioden, men også ansatte i forskningsintensive stillinger, som forskere, stipendiater og postdoktorer, fikk mindre tid.

Redusert forskningsaktivitet kan slå særlig uheldig ut for kandidater i disse gruppene gitt hvor stor betydning forskningsaktivitet har for å kvalifisere seg til faste vitenskapelige stillinger. Kandidater i midlertidige stillinger var mest bekymret for at koronasituasjonen ville ha negative konsekvenser for framtidig karriere og jobbsikter.

Basert på funnene i undersøkelsen anbefaler vi at:

- **Det må tas hensyn til koronasituasjonen ved vurdering av søknader om prosjekter og akademiske stillinger, for eksempel i form av aldersfratrekk. Dette gjelder spesielt kvinner og kandidater som hadde ansvar for barn under pandemien.**
- **Alle midlertidige ansatte, også kandidater i rene forskerstillinger, bør tilbys kontraktsforlengelse på minimum to måneder.**
- **Internasjonal erfaring i form av utenlandsopphold kan ikke være et kvalifikasjonskrav i vurderinger av søknader om prosjekter eller akademiske stillinger ettersom slike reiser ikke har latt seg gjennomføre under pandemien. Alternativt må arbeidsgivere samt bedrifter og organisasjoner som finansierer forskning, legge vekt på andre former for internasjonal erfaring.**

1. Innledning

Det er over et år siden pandemien stengte Norge ned. I universitets- og høyskolesektoren er forsknings- og undervisningsaktiviteter flyttet over på digitale flater, og ansatte og studenter jobber hjemmefra. Konsekvensene har vært store: Forskningsprosjekter har blitt forsinket. Stor innsats har blitt lagt ned for å tilpasse undervisningen til nye digitale formater. Ansatte med små barn har måttet sjonglere hjemmekontor og ansvar for barn i perioder med nedstenging og karantene under lokale smitteutbrudd. Faglig utveksling og nettverksbygging som krever reisevirksomhet, har blitt satt på vent. Flere undersøkelser som har sett på konsekvensene av pandemien for ansatte og studenter i UH-sektoren (Forskerforbundet, 2021, Solberg et al., 2021, SiN, 2020), har vist at yngre forskere har blitt ekstra hardt rammet av pandemien. Med unntak av Stipendiatororganisasjonenes undersøkelse (SiN, 2020) har ingen av dem tatt for seg gruppen yngre forskere spesielt.

Denne rapporten er utarbeidet av Akademiet for yngre forskere (AYF) og er basert på et kunnskapsgrunnlag laget av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU). Rapporten har som mål å gi innsikt i yngre forskeres situasjon under pandemien og hvordan den har rammet dem. Vi ønsker å gi beslutningstakere i sektoren kunnskapen de trenger for å kunne bøte på den skaden som allerede har skjedd, og tilrettelegge best mulig for gruppen av yngre forskere framover.

1.1 Definisjon av yngre forskere

Det finnes ingen klar definisjon på «unge forskere» eller «yngre forskere». Her definerer vi yngre forskere som faglig ansatte innen forskning og/eller undervisningsarbeid under 45 år. Dette er en sammensatt gruppe som inkluderer hele spennet i UH-sektoren, fra stipendiat til professor. I andre undersøkelser bygger definisjonen av unge/yngre forskere ofte på stillingskategori, og betegnelsen brukes ofte om ansatte i rekrutteringsstillinger, som stipendiater og postdoktorer. Vi ønsker å kartlegge situasjonen til alle forskere innenfor denne aldersgruppen, da vi ser at de kan ha noen felles utfordringer. Dette kan handle om å etablere seg i forskningsverdenen, å kvalifisere seg til fast stilling eller opprykk eller helt enkelt å bli anerkjent som en dyktig forsker og attraktiv samarbeidspartner. Denne gruppen har ofte små barn, noe som kan være ekstra krevende å kombinere med å etablere seg som forsker. Vi mener derfor det er sannsynlig at forskere under 45 år vil ha noen særlige utfordringer i en uoversiktlig tid med nedstengning og hjemmeskole/barnehage.

Hvorfor fokusere på yngre forskere?

En internasjonal undersøkelse gjennomført av tidsskriftet Nature viser at rundt halvparten av de 7600 postdoktorene i 93 land som svarte, har vurdert å slutte med forskning på grunn av depresjon, angst eller lignende knyttet til arbeidet. Arbeidspress og usikkerhet om framtidig karriere blir oppgitt som de viktigste årsakene. Undersøkelsen peker også på hvordan pandemien har påvirket unge forskeres arbeidsmuligheter ved at de har blitt forsinket med prosjekter og har mistet jobbtilbud og muligheter.

Det er liten grunn til å tro at situasjonen er annerledes i Norge. Her hjemme viser undersøkelsen til Stipendiatororganisasjonene i Norge (SiN, 2020) at hele 84 % av norske stipendiater har blitt forsinket med avhandlingen som følge av pandemien. En av årsakene er kravet om hjemmekontor, noe som har vært spesielt utfordrende for unge forskere som ofte er i etableringsfasen og har små barn. I SiN-undersøkelsen kom det også fram at et flertall opplevde større arbeidspress og økt uforutsigbarhet, og at institusjonene i for liten grad innvilget forlengelse til unge forskere som var forsinket på grunn av pandemien.

Pandemien kan bidra til at en allerede krevende situasjon blir enda verre

En stor andel yngre forskere er ansatt på midlertidige og uforutsigbare kontrakter, langt oftere enn ellers i arbeidslivet. Midlertidigheten skaper usikkerhet og gjør det vanskelig å planlegge langsiktig forskning av høy kvalitet. Vi mener at den særlige sårbarheten som preger denne gruppen, er underbelyst i sektoren. Dette gjelder også virkningene av den utbredte midlertidigheten for arbeidsmiljø, opplevd ytringsfrihet og faglig frihet.

Mange midlertidig ansatte ved norske institusjoner er utsatt for forskjellsbehandling. De behandles som om de tilhører et B-lag, i all hovedsak fordi man ved institusjonene er redd for at de skal opparbeide seg rettigheter til faste stillinger med kombinerte forsknings- og undervisningsoppgaver. Flere steder får midlertidig ansatte ikke lov til å undervise og veilede eller søke ekstern prosjektf finansiering, og de blir satt på sidelinjen i faglig-strategiske prosesser. Det finnes dessuten eksempler på at midlertidig ansatte holdes utenfor medarbeidersamtaler, arbeidsmiljøundersøkelser og liknende.

For en gruppe som allerede er under betydelig press, er det grunn til å tro at pandemien forsterker dette presset ytterligere. Vi er bekymret for konsekvensene for yngre forskere, blant annet utbrenthet og redusert livskvalitet.

Denne rapporten er et første skritt på veien for å kartlegge hvordan pandemien har påvirket yngre forskeres arbeidssituasjon, forskningsaktiviteter og tanker om framtiden. Rapporten inneholder forslag til konkrete tiltak for å bøte på skaden som har skjedd, og for å kunne tilrettelegge best mulig for gruppen av yngre forskere framover. Dette er avgjørende for å unngå at norske forskningsmiljøer mister talenter.

1.2 Om undersøkelsen: metode og oppbygging

Denne undersøkelsen ble startet etter et initiativ fra AYFs medlemmer etter vintersamlingen i januar 2021. Vi ønsket å kartlegge hvordan pandemien hadde påvirket – og fortsatt påvirker – yngre forskere spesielt. For å få et best mulig datagrunnlag inngikk AYF et samarbeid med NIFU i mars 2021. NIFU hadde allerede gjennomført en omfattende undersøkelse som tok for seg konsekvenser og håndtering av pandemien ved norske universiteter og høyskoler (Solberg et al., 2021). Rapporten vår er basert på nye kvantitative og kvalitative analyser av dette materialet og retter søkelyset mot situasjonen for yngre forskere.

Utvalget i NIFU-rapporten (se kapittel 10.3, Solberg et al., 2021) ble trukket fra Forskerpersonalregisteret. Ved hjelp av en randomiseringsfunksjon ble 7000 personer valgt ut. I tillegg ble 1000 stipendiater trukket ut, også ved hjelp av en randomiseringsfunksjon. Til sammen utgjorde dette et utvalg på 8000 personer. Deretter ble e-poster automatisk generert og sjekket manuelt. 111 personer tatt ut av utvalget ettersom e-postadressen deres ikke var tilgjengelig. Spørreundersøkelsen ble dermed sendt til 7889 personer. Av disse gjennomførte 3673 personer (47 %) hele undersøkelsen, og 362 personer (5 %) gjennomførte deler av den. Til sammen hadde undersøkelsen en svarprosent på 51 % og et nettoutvalg på 4035 personer.

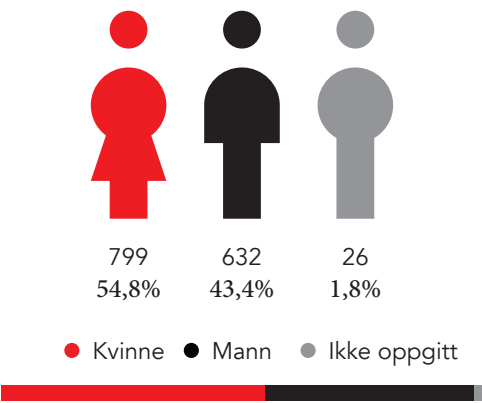
Med utgangspunkt i NIFU-datamaterialet ble respondentene silt ut basert på alder. Dette ble gjort ved å konstruere en aldersvariabel med utgangspunkt i fødselsåret respondentene selv hadde oppgitt. Dette ga et nytt utvalg på 1484 respondenter som var under 45 år i 2020.

Respondenter i lederstillinger (instituttleder/viseinstituttleder, dekan/prodekan/visedekan og forskningssjef) ble ekskludert fra utvalget. Det samme gjelder respondenter som hadde oppgitt «annet» som stilling, da det var usikkert om de var vitenskapelig ansatte. Totalt 27 personer oppga at de hadde ulike typer lederstillinger eller stillingskategorien «annet». Dermed besto det endelige utvalget av 1457 respondenter, og dette ble utgangspunktet for analysen. På neste oppslag følger en illustrasjon av utvalget.

Stillingskategorier med svært få respondenter ble dessuten slått sammen til en felles kategori. Dette gjelder dosent, amanuensis, høskolelærer og førstelektor, som er definert som «undervisning andre stillinger». I noen av svarene var det få respondenter i stillingskategoriene høskolelektor og universitetslektor. Her ble disse slått sammen til en felles kategori: «lektorer». Fagområdet «landbruks-, fiskerifag og veterinærmedisin» hadde svært få respondenter og ble derfor slått sammen med fagområdet «matematikk og naturvitenskap». Stillingskategorien omtales som «matematikk, naturvitenskap m.m.».

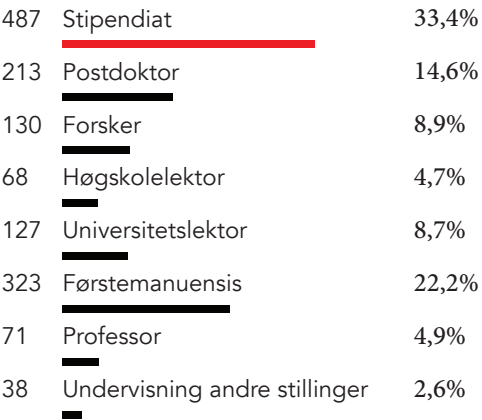
Deltakerne i spørreundersøkelsen skulle først svare på spørsmål med svaralternativer. I fritekstfelt kunne de også selv beskrive hvordan pandemien hadde påvirket dem på ulike områder. Disse feltene var plassert nederst i hver kategori. De åpne feltene for fritekstvar inneholdt formuleringer som følgende: «Hvis du opplevde noen andre hindringer, vennligst beskriv disse» og «Har du flere kommentarer om undervisning, kan du skrive dem her». Totalt kom det inn 530 fritekstvar fra yngre forskere under 45 år fordelt på følgende temaer: forskning, påvirkning på arbeidssituasjonen, undervisning, veiledning, eksamen, andre hindringer og andre viktige ressurser. Etter vurdering ble «eksamen» og «andre viktige ressurser» ekskludert fra selve analysen ettersom disse temaene i hovedsak handler om tilrettelegging og digitalisering av eksamen og dermed ikke omfattes av hovedfokus for arbeidsnotatet. Det gjensto 450 fritekstvar som ble kodet i analyseprogrammet NVIVO.

Kjønn

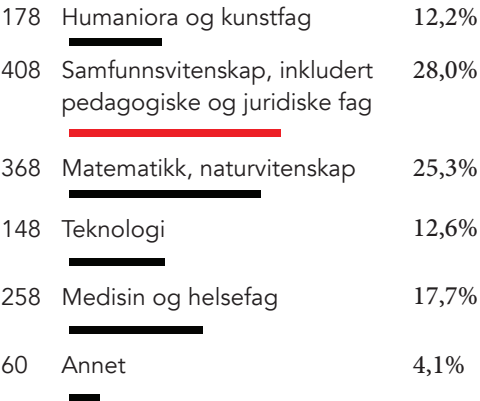
Tabell 4. Fordeling etter kjønn i analyseutvalget.

Stillingskategorier

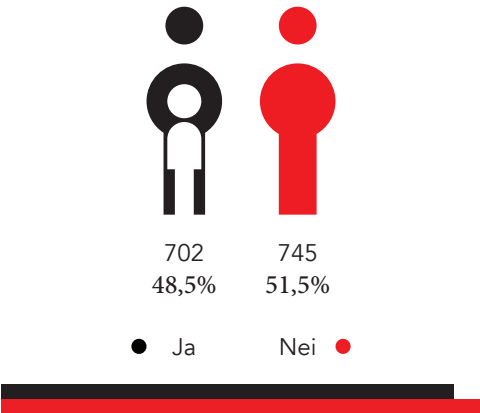
Tabell 5. Fordeling etter stilling i analyseutvalget.

Fagområde

Tabell 6. Fordeling etter fagområde i analyseutvalget.

Ansvar for barn?

Tabell 7. Fordeling etter ansvar for barn eller ikke i perioden etter 12. mars 2020 i analyseutvalget.

I tillegg til spørreundersøkelsen ble det gjennomført 36 intervjuer med ledelse og administrativt ansatte ved tre institusjoner i UH-sektoren. Intervjuguidene tok utgangspunkt i generelle utfordringer og gevinster i forbindelse med nedstengningen, kommunikasjon og samarbeid internt og eksternt, beslutningsprosesser og tiltak, digital kompetanse samt framtidsutsikter. Intervjuene hadde ikke fokus på yngre forskeres situasjon. Dette temaet ble allikevel nevnt av noen informanter, og derfor ble relevant materiale fra intervjuene tatt med som et supplement til spørreundersøkelsen.

NIFUs undersøkelse tok for seg perioden fra 12. mars og ut vårsemesteret 2020. Funnene i denne rapporten må leses i lys av dette. Kunnskapsgrunnlaget fra NIFU fokuserte på hvordan pandemien påvirket yngre forskeres arbeidssituasjon, forskningsaktiviteter og tanker om framtida, og vi har valgt å strukturere denne rapporten etter samme tematiske områder.

Prosjektgruppen ved NIFU besto av prosjektleder Lina Ingeborgrud og prosjektmedarbeider Silje Marie Svartefoss. Ingeborgrud er selv medlem av AYF, men i utarbeidelsen av kunnskapsgrunnlaget deltok hun i egenskap av NIFU-forsker. Kunnskapsgrunnlaget ble overlevert til AYF i slutten av april 2021. Arbeidsgruppen til AYF har bestått av Lina Ingeborgrud (leder), Ingrid Lossius Falkum, Solfrid Bratland-Sanda, Guro Busterud, Anne Tjønndal og Bjørn Kristian Danbolt (sekretariat). I tillegg har Jonas Stein bidratt i utformingen av de statistiske analysene.

2. Tidligere undersøkelser

Il løpet av det siste året er det blitt gjennomført flere undersøkelser om konsekvensene av pandemien i UH-sektoren. Ved de fleste norske utdanningsinstitusjoner har koronasituasjonen blitt kartlagt og rapportert, både gjennom rapporter til styret og øvrige virksomhetsrapporter. Disse rapportene viser gjennomgående at ansatte i UH-sektoren har måttet jobbe mer i forbindelse med omlegging fra fysisk til digital undervisning, og at mange forskningsprosjekter har blitt forsinket eller måtte bli avsluttet.

Undersøkelser av større omfang er utført av blant annet Forskerforbundet (2021), Stipendiatororganisasjonene i Norge (SiN, 2020) og NIFU (Solberg et al., 2021). Forskerforbundets undersøkelse blant 4843 medlemmer viser at det har blitt brukt mye mer tid på undervisning og mindre tid på forskning i 2020. Merarbeidet er i liten grad blitt kompensert. Kvinner, særlig i lektorstillinger, hadde jobbet enda mer enn menn. I tillegg har mye forsknings- og utviklingsarbeid blitt avbrutt eller forsinket. Rapporten inneholder et eget kapittel om stipendiater og postdoktorer (ca. 600 av respondentene i undersøkelsen), men fokuserer ikke på yngre forskere som egen kategori. Nesten alle stipendiater og postdoktorer hadde blitt forsinket, bare én av fem følte seg godt ivaretatt, og 83 % oppga at de ikke har fått tilstrekkelig forlengelse for tapt arbeidstid som følge av pandemien. Ansatte i rekrutteringsstillinger

var minst fornøyde med den endrede arbeidssituasjonen. Nesten halvparten av forskerne i rekrutteringsstillinger rapporterte at de var blitt hindret i å samle inn data, bortimot 40 % manglet tilgang til forskningsinfrastruktur, og 30 % hadde ikke fått gjennomført et planlagt eksternt forskningsopphold. 12 % oppga «annen årsak» til forsinkelse, og dette handlet delvis om mental helse. Halvparten av ansatte med undervisningsoppgaver var dessuten ikke trygge på at studentene fikk god nok undervisning i den nye, digitale undervisningssituasjonen.

Undersøkelsen til Stipendiatororganisasjonene i Norge (SiN, 2020) kartla omfanget av forsinkelser blant doktorgradsstipendiater og postdoktorer, deres behov for forlengelse og hvordan de oppfattet mulighetene for å få forlengelse av arbeidskontrakter ved egen institusjon. Utvalget besto av 790 respondenter ansatt ved norske universiteter, hovedsakelig doktorgradsstipendiater (92 %) og noen titalls postdoktorer. I likhet med funnene i Forskerforbundets undersøkelse oppga 84 % av stipendiatene at de hadde blitt forsinket med prosjektene sine som et resultat av pandemien. Omtrent halvparten av respondentene mente retningslinjene for å søke om forlengelse av arbeidskontrakter ved institusjonen ikke var tydelige nok, eller at de ikke kjente godt nok til dem. Disse tallene varierte mellom institusjoner, der de største universitetene (NTNU, UiO) kom dårligst ut, mens de mindre (særlig OsloMet) gjorde det bedre.

En fjerdedel av respondentene, hovedsakelig fra institusjoner der informasjon om og muligheter for forlengelse var dårligst, oppga at forsinkelsen, usikkerheten, og følelsen av manglende støtte fra egen institusjon hadde medført betydelig stress.

NIFU-rapporten Et akademisk annerledesår (Solberg et al., 2021) er så langt den mest omfattende undersøkelsen av konsekvensene ved og håndteringen av pandemien ved norske universiteter og høyskoler. Rapporten baserer seg på svar fra om lag 22 000 studenter og 4000 faglig ansatte. I denne spørreundersøkelsen slo alder signifikant ut på nesten alle tidsbruksvariablene og styrker antakelsen om at alder spiller en viktig rolle for opplevelsen av koronasituasjonen. NIFU-rapporten viser også at ansatte i UH-sektoren var særlig bekymret for situasjonen og framtiden til de yngre forskerne. Dette skyldes at denne gruppen oftere har familie- og omsorgsansvar som gjør dem ekstra sårbare i en slik situasjon. I tillegg har de mistet muligheten til å reise innen- og utenlands og dermed også muligheten til å bygge faglige nettverk, noe som er særlig viktig tidlig i karrieren. Derfor pekte NIFU-rapporten på behovet for å se nærmere på spesielt postdoktorenes situasjon under pandemien. I denne undersøkelsen følger vi dette sporet og utvider det til å omfatte hele kategorien for yngre forskere (under 45 år) uavhengig av stillingskategori.

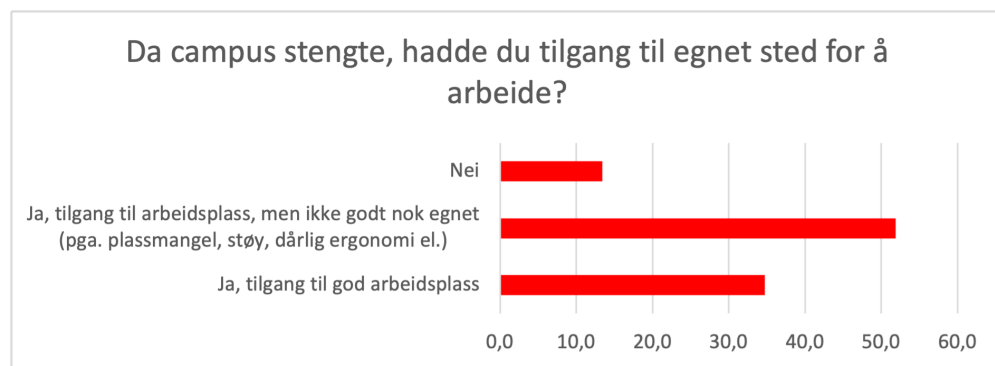
3. Arbeidssituasjon:

Mer stress og større arbeidsbelastning

I dette kapittelet ser vi på funnene i NIFUs arbeidsnotat (Ingeborgrud og Svartefoss, 2021) knyttet til hvordan pandemien har påvirket de yngre forskernes arbeidssituasjon.

3.1 Tilgang til arbeidsplassen og opplevelse av arbeidsmiljø

Rundt to tredjedeler av respondentene rapporterte at de ikke hadde tilgang til en egnet arbeidsplass da campus stengte ned. Her var andelen større blant kvinner (71 %) sammenlignet med menn (58 %).

Figur 3.1. Tilgang til egnet arbeidsplass.

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

Flertallet var helt eller delvis enig i at de hadde oversikt over gjeldende koronatiltak ved egen institusjon, og at deres nærmeste leder var tilgjengelig ved behov, mens omtrent halvparten av respondentene var helt eller delvis enig i at det ble gjort et godt arbeid for å ivareta arbeidsmiljøet. Etter stillingskategori hadde høskolelektorer lavest andel som var enig i at det ble gjort et godt arbeid for å ivareta arbeidsmiljøet – bare 37 % var enig i dette. Til sammenligning oppga 57 % av postdoktorene, 56 % av forskerne og 44 % av stipendiatene det samme. Høskolelektorer var også den gruppen ansatte som var minst fornøyd med støtten i forbindelse med forsinkelser i forskningsprosjekter – bare 30 % var litt eller helt enig i at de hadde fått tilstrekkelig støtte. En høskolelektor gikk særlig hardt ut i sin beskrivelse av situasjonen:

“Ledelsens mangel på evidensbasert og rasjonell opptreden i forbindelse med koronasituasjonen har demotivert meg i ekstrem grad fra å jobbe i akademia. Vurderer å slutte. Pågående forskningsprosjekt er ca. 1 år forsinket. Null støtte eller forståelse, verken fra nærmeste leder eller høyere opp i systemet. Bare forventninger og krav om å jobbe mer, utenfor vanlig arbeidstid, uten opplæring, uten støtte og uten bedre lønn.”

Høskolelektor, med ansvar for barn

At høskolelektorer som stillingsgruppe var mindre fornøyd med ivaretagelsen av arbeidsmiljøet kan virke noe overraskende siden det særlig er yngre forskere i midlertidige stillinger som har blitt løftet fram som en utsatt gruppe. Dette kan skyldes et større politisk fokus på yngre forskere i rekrutteringsstillinger, med flere parallelle prosesser rettet mot denne gruppen den siste tiden. Samtidig viser også dette materialet at det er ulik praksis

med kompensasjon og/eller forlengelse av kontrakter for ansatte i midlertidige stillinger som stipendiat og postdoktor ved de ulike institusjonene. En postdoktor som ikke hadde fått forlengelse, viste til at dette kunne få konsekvenser for prosjektet på sikt:

“Som postdoktor med mer enn 6 måneder igjen før utløp av åremålsstillingen fikk man ikke lagt til noe tid, selv om jeg mistet ca. 1,5–2 måneder effektiv arbeidstid til sammen. Det kan godt være at jeg vil merke det på slutten av løpet mitt om noen år.”

Postdoktor innen medisin og helsefag, med ansvar for barn

Det kom også fram at arbeidssituasjonen spesielt under nedstengingen fikk store helsemessige og psykososiale konsekvenser for enkeltrespondenter. Isolasjon og ensomhet, uklare grenser mellom arbeid og fritid som forringet balansen mellom jobb og familieliv, samt en opplevelse av redusert produktivitet ble av enkelte omtalt som svært krevende. Sitatene nedenfor illustrerer situasjonen for ansatte i ulike stillinger:

“Psykkiske helseplager som følge av både frykt og isolasjon førte til sterke konsentrasjonsvansker. I tillegg var frykten for å ikke klare å fullføre doktorgraden som følge av at ting ble mye vanskeligere veldig aktuell. Alle i midlertidige prosjektstillinger og stipendiat burde fått utsettelse automatisk. Veldig mye tid og energi har blitt kastet bort på bekymringer.”

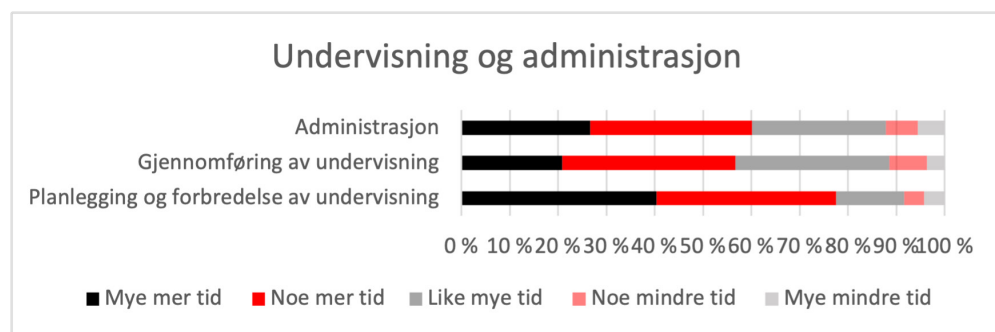
Mannlig stipendiat med ansvar for barn

“Å være forsker er en ensom jobb med mye ansvar. Hjemmekontor forsterker dette. Opplevelsen av å være helt alene har aldri vært større enn foran skjermen på Zoom.”

Kvinnelig forsker med ansvar for barn

3.2 En ny og tidkrevende undervisningssituasjon

Perioden med omlegging til digital undervisning førte til at flertallet brukte mer tid på planlegging og forberedelser (78 %) og gjennomføring (57 %) av undervisning. Andelen var høyest blant ansatte i stillinger med kombinerte forskning- og undervisningsoppgaver, som professor, førsteamanuensis og lektorer.

Figur 3.2. Tidsbruk på undervisning og administrasjon i perioden.

Vi finner en forskjell mellom menn og kvinner i forbindelse med tidsbruk og planlegging av undervisning. 81 % av kvinnene oppga at de hadde brukt mer eller noe mer tid på planlegging og forberedelse av undervisning i perioden, mens 74 % av mennene oppga det samme. Dette samsvarer med funnene i Forskerforbundets undersøkelse (2020). Denne kjønnsforskjellen var til stede både for dem med og uten barn, men er relativt moderat sammenliknet med funn fra internasjonale undersøkelser (De Gryuter, 2020a, 2020b). Samtidig finner vi ingen kjønnsforskjell knyttet til tiden som ble brukt på gjennomføring av undervisning. Dette kan henge sammen med at undervisningsoppgaver har blitt prioritert både av dem med og uten ansvar for barn, og at ansvar for barn i større grad har gått ut over tid til forskning (se kapittel 4). I fritekstsvarene uttrykte flere av de yngre forskerne sterk bekymring for hvordan økt tidsbruk til undervisningsoppgaver og administrasjon gikk på bekostning av forskningen:

“Igjen handler nok dette mest om tid. Undervisning blir prioritet 1. Når store deler av døgnet går med til omleggingsarbeid for undervisning, veiledning av studenter og vurderinger og sensureringer, så blir det ganske enkelt ikke tid igjen til å drive forskning.”

Kvinne, høgskolelektor

“Det var svært vanskelig å skulle skrive, bl.a. jobbet vi med søknad til NFR. All tilgjengelig arbeidstid og kapasitet gikk med til det mest nødvendige, og mer «tekniske» arbeidsoppgaver – som undervisning og administrasjon. Det var svært vanskelig å «bruke hodet» på forskning og vitenskapelig arbeid som krever konsentrasjon.”

Kvinnelig førsteamanuensis

“Jeg fikk ikke noe tid til forskning. All denne tiden ble spist opp av: administrasjonen av emner jeg underviste på, samarbeidsmøter med kolleger, undervisningen og tilpasning av undervisningen.”

Kvinnelig førsteamanuensis

Flere av de yngre forskerne med undervisningsoppgaver hadde dessuten fått beskjed om å prioritere undervisning i stedet for forskning i perioden, og dette gikk ut over motivasjonen:

“Arbeidsgiver har ikke vært interessert i å ha en dialog om forskningstiden vår, og vi er instruert til å prioritere undervisningsoppgaver foran alt annet, uten at vi vil få igjen forskningstid. Det er utrolig frustrerende og drepene for arbeidslysten, da forskning er en sterk drivkraft for undervisning og ikke minst faglig utvikling. Jeg har førsteamanuensisstilling, og i denne ligger det forskning, men som jeg altså ikke får gjort i 2020.”

Kvinnelig førsteamanuensis

En av respondentene pekte på hvordan de nye kravene til undervisning også førte til større arbeidsbelastning:

“[...] når kravene til leveranser (både i undervisning og forskning) ikke ble endret under pandemien, var det først og fremst min totale arbeidsmengde som endret seg.”

Universitetslektor

Noe av den økte tidsbruken handlet også om at enkelte ansatte opplevde lavere terskel for henvendelse fra studentene, og at ansatte derfor måtte bruke mer tid på studentkontakt, individuell tilrettelegging og imøtekommelse av svært varierende behov hos enkeltstudenter. En kvinnelig universitetslektor forklarte at:

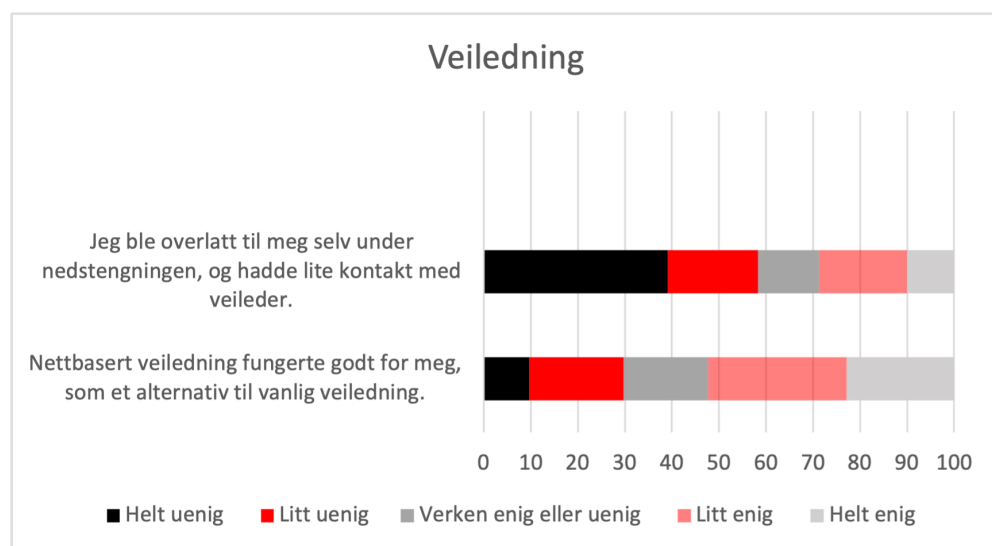
“det var et enormt stort informasjonsbehov fra studenter i denne tidsperioden, noe som ble utfordrende å følge opp.”

Universitetslektor

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

3.3 En skjevfordeling i veiledningstid til doktorgradsstipendiater

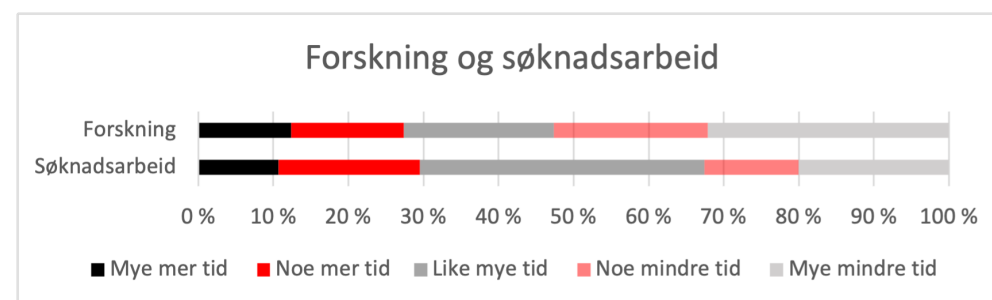
Når det gjelder tid brukt på veiledning, spesielt på doktorgradsnivå, oppga 22 % av de yngre forskerne at de hadde brukt mindre tid og 24 % at de hadde brukt mer tid på veiledning av doktorgradsstipendiater i perioden mars 2020 og ut semesteret. Stipendiater utgjorde en stor del av utvalget (487 respondenter), og blant disse opplevde 29 % at de var mer overlatt til seg selv i løpet av perioden med nedstenging. Dette kan sees i sammenheng med funn i nasjonale og internasjonale stipendiatundersøkelser (for eksempel SiN, 2020), som viser at en høy andel stipendiater har opplevd isolasjon, ensomhet og forringet psykososiale helse og livskvalitet i perioden.

Figur 3.3. Stipendiatenes opplevelse av veiledningen

4. Forskningshverdagen: Flertallet av yngre forskere fikk mindre tid til forskningsarbeid

Pandemien har påvirket forsknings-hverdagen til alle yngre forskere i Norge. Flertallet fikk mindre tid til forskning og søknadsarbeid: 21 % rapporterte om noe mindre tid, og 32 % hadde fått mye mindre tid til disse aktivitetene fra 12. mars og ut vårsemesteret.

Figur 4.1. Tid brukt på forskning og søknadsarbeid i perioden.

Undersøkelsen viser likevel at pandemien har fått ulike konsekvenser for ulike grupper av yngre forskere. Igjen finner vi en kjønnsforskjell: Kvinner oppgir å ha fått mindre tid til forskning enn menn. Dette må sees i sammenheng med at kvinner også ser ut til å ha tatt en større andel av den ekstra byrden ved omleggingen til digital undervisning. Dette samsvarer med funn fra Forskerforbundets undersøkelse (2021). Det er vanskelig å si noe om årsakene til denne kjønnsforskjellen ut fra datamaterialet. Vi finner en signifikant forskjell mellom yngre forskere med og uten ansvar for barn, som oppgir at de fikk mindre tid til forskning, men dette gjelder uavhengig av kjønn (se vedlegg 3 for multivariate regresjonsanalyser som tester for flere faktorer samtidig).

4.1 Store forskjeller mellom yngre forskere med og uten ansvar for barn

Yngre forskere med ansvar for barn hadde vanskeligheter med å få tid og ro til å fordype seg i forskningsarbeid. Det å få tidskabalen i hverdagen til å gå opp med hjemmekontor og hjemmeskole/barnehage var problematisk for mange. Av dem som hadde ansvar for barn, var 77 % helt uenig eller litt uenig i at de fikk mer tid til å konsentrere seg om forskningen. Blant dem som ikke hadde ansvar for barn, var 51 % helt uenig eller litt uenig i dette. Av dem som hadde ansvar for barn, var også en mye større andel (61 %) helt uenig i påstanden sammenlignet med dem som ikke hadde ansvar for barn (30 %). Hvis vi ser videre på tid brukt til forskning, viser undersøkelsen at blant dem som hadde ansvar for barn i perioden etter 12. mars 2020, hadde 65 % fått noe mindre eller mye mindre tid til forskning. Av dem som ikke hadde ansvar for barn, oppga 41 % det samme. Samtidig var det en del yngre forskere uten ansvar for barn som hadde fått mer tid til å skrive forskningssøknader og vitenskapelige artikler og til å fordype seg i forskning under pandemien. Undersøkelsen viser at én av fire yngre forskere fikk mer tid til forskningsarbeid i perioden.

Flertallet av de yngre forskerne med ansvar for barn, uavhengig av kjønn, fikk mindre tid til å konsentrere seg om forskning. Her fant vi ingen signifikante kjønnsforskjeller. Sammenliknet med funn fra en del internasjonale studier der spesielt kvinner rapporterte om økt arbeidsmengde og belastning på grunn av ansvar for barn og hjemmearbeid i forbindelse med pandemien (for eksempel De Gruyter, 2020a; 2020b), er dette gode nyheter for likestillingen blant yngre forskere i Norge. Det er likevel et urovekkende funn. Sitatene nedenfor fra yngre forskere med ansvar for barn eksemplifiserer hvordan pandemien har vært til hinder for forskning:

“Det var først og fremst tiden, og (den manglende) muligheten til å jobbe uforstyrret, som hindret forskningen. Jeg hadde «hjemmebarnehagekontor» med dårlig stol/bord/lys/skjerm, og med få timer hver dag til arbeid, da ble det (så vidt) tid til å følge opp masterstudentene jeg veiledet – noe jeg prioriterte – i tillegg til rent administrative oppgaver og e-post.”

Kvinnelig førsteamanuensis med ansvar for barn

“Den største utfordringa var definitivt tid. To barnehagebarn heime gjorde at arbeidsdagane mine blei drastisk reduserte. Det blei rett og slett eit heilt vanvittig stress å nå over alt, og mange av forelesingane blei lest inn seint på kveld.”

Mannlig postdoktor med ansvar for barn

“Forskning var ikke gjennomførbart grunnet kapasitetsproblem med hjemmeskole, hjemmebarnehage og undervisning/adm. som hadde egne frister. Det var en forferdelig situasjon hvor jeg endte med å sitte og jobbe oppe utover hver eneste natt.”

Kvinnelig førsteamanuensis med ansvar for barn

“I could not publish the works that I had planned to publish in 2020. Also, this year has cost me a lot of energy. Working from home with a small child, trying to squeeze in work whenever possible, such as when the child is sleeping, means that there is little time to rest and I feel very often exhausted. Also, it meant more coordination effort between my wife and me and occasional fights as we both have busy schedules – it would have been busy without Covid-19 already, but with Covid-19 it was even worse.”

Mannlig forsker med ansvar for barn

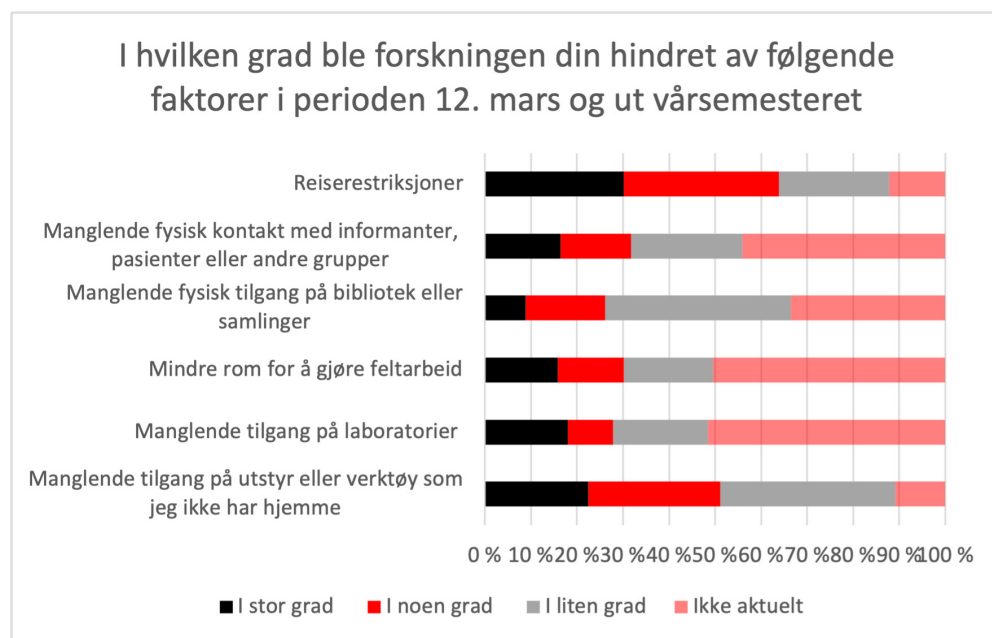
“Det går ikke an å forske når barnehagen er stengt og man passer en 2-åring hjemme.”

Kvinnelig stipendiat med ansvar for barn

Videre viser datamaterialet at særlig unge ansatt i undervisningsstillinger som høyskolelektor og universitetslektorer opplevde å få betydelig mindre tid til forskning under pandemien (64 % oppga å ha fått noe eller mye mindre tid). Samtidig ser vi at også en stor andel yngre forskere i forskningsintensive stillinger fikk noe mindre eller mye mindre tid til forskning, som forskere (53 %), stipendiater (48 %) og postdoktorer (43 %). Mindre tid til forskningsarbeid er svært uheldig for yngre forskere i midlertidige rekrutteringsstillinger, som postdoktorer og stipendiater, siden høy forskningsproduksjon verdsettes høyt i ansettelsesprosesser for faste vitenskapelige stillinger. Her er det også verdt å merke seg at flertallet av yngre forskere i rene forskerstillinger, som også ofte er i midlertidige ansettelsesforhold, har fått noe eller mye mindre tid til forskning under pandemien.

4.2 Utstyrsmangler og reiserestriksjoner førte til forsinkelser

Pandemien har preget forskningshverdagen til yngre forskere på ulike måter. 89 % av respondentene oppga at manglende tilgang på utstyr eller verktøy hadde vært en hindring for forskningen deres i perioden. 88 % oppga at reiserestriksjoner hadde vært en hindring for forskningsarbeid.

Figur 4.2. Hindringer for forskning.

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

Stipendiater og postdoktorer utgjorde stillingskategoriene med høyest andel som oppga at manglende tilgang på utstyr i stor grad var til hinder for forskningsarbeid. En postdoktor beskrev manglende tilgang på laboratorium og laboratorieutstyr som utslagsgivende for framgangen i prosjektet på denne måten:

“Ettersom jeg var i startfasen av mitt postdoktorprosjekt og ennå ikke hadde fått utført lab-arbeidet som skulle gi resultater å skrive om, ble situasjonen særlig krevende da jeg ikke lenger fikk tilgang til lab. Postdoktorprosjektet ble derfor skadelidende og er selvsagt fortsatt negativt påvirket av situasjonen.”

Postdoktor innen naturvitenskapelige fag

Videre tyder datamaterialet på at yngre forskere i midlertidige stillinger har vært ekstra sårbare for forsinkelser eller avlysning av forskningsprosjekter under pandemien. I forbindelse med reiserestriksjoner var det ingen forskjeller mellom yngre og mer etablerte forskere, men stillingskategori var utslagsgivende for hvorvidt reiserestriksjoner ble oppfattet som en hindring for forskning. Her var det enkelte typer reisevirksomhet – som datainnsamling og feltarbeid – som ble ansett som særskilt viktig for forskere i midlertidige stillinger. Stipendiater var dessuten stillingsgruppen der flest oppga at manglende muligheter til å gjennomføre feltarbeid var til hinder for forskningen. Disse hindringene skapte usikkerhet om framdrift for mange yngre forskere. En stipendiat beskrev det slik:

“Jeg er relativt tidlig i PhD-løpet og måtte endre hele prosjektet mitt fordi jeg ikke kunne gjøre planlagt feltarbeid i andre semester. Jeg aner ikke hvor forsinket jeg egentlig blir.”

Stipendiat innen helsefag

5. Yngre forskeres tanker om framtiden

I NIFUs undersøkelse ble det også stilt spørsmål om pandemiens konsekvenser for framtidig karriere. Generelt viser studien at pandemien har rammet yngre forskere ulikt, og forskere i midlertidige stillinger uttrykte størst bekymring for framtidig karriere og videre jobbutsikter. Forskere under 45 år var dessuten mer bekymret for framtidig karriere sammenlignet med forskere fra 45 år og oppover. Dette har sannsynligvis sammenheng med at flertallet av forskere i midlertidige stillinger også er under 45 år.

Flere av respondentene fryktet at det ville bli vanskeligere å få jobb i ettertid på grunn av lavere forskningsaktivitet under nedstengningen, spesielt dersom det ikke ble tatt hensyn til dette ved framtidig jobbsøking. Særlig kandidater i midlertidige stillinger var bekymret for videre jobbutsikter, fordi pandemien hadde forsinket forskningsarbeidet. Sitatet nedenfor illustrerer dette:

“Eksternfinansierte prosjekter blir forsinket på grunn av koronasituasjonen og (den eksterne) finansieringen av stillingen min opphører dermed når prosjektene er fullført. Uten resultater fra disse prosjektene er det vanskelig å få mer finansiering, og dermed vil det mest sannsynlig ikke finnes midler til å opprettholde stillingen min.”

Forsker innen medisin/helsefag

Som allerede nevnt i kapittel 4 var det en klar bekymring for hvordan pandemien hadde skapt en større skjevhet mellom forskere med og uten ansvar for barn. Forskere med ansvar for barn fikk mindre tid til forskning og faglig fordypning under pandemien, noe som påvirker publiseringsstatistikken. For yngre forskere i midlertidige stillinger vil dette sannsynligvis påvirke framtidig jobbsøking. En kvinnelig førsteamanuensis beskrev situasjonen slik:

“Jeg opplever at situasjonen har vært svært forskjellig for kolleger med og uten omsorgsoppgaver. Vi som har hatt store omsorgsoppgaver og hjemmeskole har ikke fått produsert like mye forskning og dermed færre publiseringer, mens de som er uten barn oppgir å ha fått mer ro og mer tid til å fordype seg og skrive og dermed vil de også få flere publiseringer i året/årene som kommer. Det vil medføre en skjevhet der fagpersoner med barn eller andre omsorgsoppgaver kommer dårligere ut på publiseringsbarometer som følge av koronasituasjonen.”

Kvinnelig førsteamanuensis med ansvar for barn

Pandemien har dessuten begrenset mulighetene for nettverksbygging som konferansedeltakelse og forskningsopphold. Å opparbeide seg et faglig nettverk er særlig viktig for unge akademikere i startfasen av karrieren, da nettverket deres naturlig nok ofte er begrenset. Flere fryktet at færre muligheter til å bygge faglige nettverk ville gjøre dem mindre attraktive på arbeidsmarkedet. En stipendiat uttrykte seg på følgende måte:

“Faglig sosialisering og å opparbeide akademisk nettverk har blitt vanskeligere. Ting som skulle hjulpet meg til å få en karriere ut av doktorgraden, som utenlandsopphold og større konferanser har blitt avlyst. Jeg er redd jeg vil havne bak andre i køen for senere stillinger.”

Stipendiat

Også yngre forskere i faste stillinger pekte på at begrensede muligheter til å bygge nettverk og faglig støtte, forske og formidle resultater var negativt for karriereutviklingen:

“Jeg er relativt i starten av min karriere, og føler jeg har mistet et år av forskning, publisering, networking, konferanser og å bygge kompetanse på mitt fagfelt - som er noe nytt ifra hva min PhD omhandlet. Jeg var også relativt ny på min arbeidsplass da nedstengningen startet, og føler det har vært vanskelig å stå uten støtte - de daglige interaksjonene og møtene i gangen, å kunne stikke hodet inn hos en kollega for et kjapt spørsmål eller en kort drøfting. Jeg føler vi var overlatt veldig til oss selv. Men aller mest var det tøft å bedrive forskning og formidling - dvs., det ble NULL av det. Og det har mye å si i starten av karrieren.”

Førsteamanuensis

Framtidsbekymringen blant yngre forskere må tas på største alvor. Det er naturlig å se dette i sammenheng med funn fra andre undersøkelser blant yngre forskere som ble gjennomført før pandemien. Akademiet for yngre forskere har tidligere gitt ut rapportene Unge forskere i Norge (2018) og Når usikkerheten rår (2016). Disse rapportene avdekket at bare litt over halvparten av dagens yngre forskere ville anbefalt unge å satse på en forskerkarriere. Dessuten viste rapportene en klar tendens til at kvinner var mer usikre enn menn på om de ville jobbe som forskere i framtida, og slik sett i mindre grad enn menn ville anbefale forskning som karrierevei. Usikre jobbmuligheter og lav lønn ble trukket fram som viktige årsaker til denne usikkerheten. Når nærmere halvparten av de spurte ikke vil eller er usikre på om de kan anbefale dagens yngre forskere å satse på en forskerkarriere, er dette en klar indikasjon på at forskningssektoren preges av usikkerhet.

Disse rapportene viser at yngre forskere var bekymret for framtida også før pandemien. Studien vår (basert på kunnskapsgrunnlaget fra NIFU) viser at pandemien har brakt med seg nye faktorer som har forsterket denne bekymringen ytterligere.

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

6. Konklusjon og anbefalinger

Pandemien har ført til store utfordringer med tanke på yngre forskeres arbeidssituasjon og forskningsaktiviteter og usikkerhet rundt framtidige karrieremuligheter. Den nye digitale undervisningssituasjonen har ført til at mange yngre forskere bruker mer tid på undervisningsoppgaver og er sterkt bekymret for at det blir mindre tid til forskning. Kvinner har brukt mer tid enn menn på planlegging og forberedelse av undervisning i perioden og fått mindre tid til forskning. Årsakene til denne kjønnsforskjellen må kartlegges i framtidige undersøkelser. Mange yngre forskere har også opplevd manglende tilgang på utstyr eller forskningsverktøy og reiserestriksjoner som betydelige hindringer for forskning i perioden. Et funn skilte seg særlig ut: Flertallet av forskerne med ansvar for barn var helt uenig i at de hadde fått mer tid til å konsentrere seg om forskning. Dette gjaldt særlig yngre forskere i undervisningsstillinger, men også ansatte i forskningsintensive stillinger, som stipendiater, postdoktorer og forskere.

Det er grunn til å være bekymret for konsekvensene av denne skjevheten på lang sikt. Redusert forskningsaktivitet kan slå særlig uheldig ut for yngre forskere i midlertidige stillinger med tanke på betydningen av publiseringer og innvilgede forskningssøknader for å kvalifisere seg til faste vitenskapelige stillinger. Derfor må arbeidsgivere være spesielt oppmerksomme på dette ved fremtidig rekruttering. Et konkret tiltak er at arbeidsgivere kan ta hensyn til hvor mange barn kandidaten har, når de vurderer omfanget av

forskningsaktiviteten. Her kan man følge eksemplet til Det europeiske forskningsrådet (ERC) og trekke fra ett og et halvt år med forskningsaktivitet per barn. Vi vil også sterkt oppfordre Forskningsrådet til å innføre et «koronafratrekk» på aldersgrensen på 40 år for søknader til Forskerprosjekt for unge talenter i utlysningene i årene fremover.

Vi har tidligere tatt til orde for at arbeidsgivere samt bedrifter og organisasjoner som finansierer forskning, må legge vekt på andre former for internasjonalt samarbeid ut over gjennomførte utenlandsopphold når de vurderer kandidater (AYF, 2015). Mangelen på muligheter for reisevirksomhet under pandemien gjør det viktigere enn noen gang å anerkjenne andre typer internasjonal erfaring.

Vi ønsker dessuten å rette oppmerksomhet mot det økende antallet forskere i UH-sektoren i Norge. Dette er en gruppe som ofte er fast ansatt på papiret, men i praksis er midlertidige. De er avhengige av ekstern finansiering, og står slik sett overfor samme type utfordringer under pandemien som andre i midlertidige ansettelsesforhold. Ikke minst viser undersøkelsen at hele 53 % av yngre forskere i forskerstillinger har fått mindre tid til forskning i perioden. Vi har ikke registrert noen diskusjoner om mulige kontraktsforlengelser for denne gruppen ansatte, og vi mener at dette er på høy tid. Fremover er det viktig å følge spesielt nøye med på denne gruppen, der vi også forventer ytterligere vekst, med tanke på politiske signaler om en skjerpet bruk av postdoktorstillingen.

Referanser

Akademiet for yngre forskere (2016). Mobilitet i academia - et liv som nomade?

Akademiet for yngre forskere (2016). Når usikkerheten rår. Forskningsledelse og karriereveier for unge forskere.

Akademiet for yngre forskere (2018). Unge forskere i Norge. Karriereveier og ambisjoner.

De Gruyter (2020a). Locked down, Burned out. Publishing in a Pandemic: the impact of Covid on Academic Authors. December 2020. De Gruyter. Berlin.

De Gruyter insight team (2020b). Author pulse survey coronavirus crisis. Market research findings, May 2020. De Gruyter. Berlin.

Forskerforbundet (2021). Forskerforbundets undersøkelse av arbeidssituasjonen i UH-sektoren under pandemien. Skriftserien nr. 1/2021.

Forskerforbundet (2019). https://www.forskerforbundet.no/Documents/statistikk/midlertidig/1-3_Hovedtall_2019.pdf

Ingeborgrud, L. og Svartefoss, S.M. (2021). Pandemiske prøvelser. En studie av hvordan koronapandemien har påvirket yngre forskere i Norge. NIFU arbeidsnotat 2021:8

Nature (2020). Postdocs under pressure: Can I even do this anymore?. Lastet ned fra: <https://www.nature.com/articles/d41586-020-03235-y>

Solberg, E., Hovdhaugen, E., Gulbrandsen, M., Scordato, L., Svartefoss, S.M., Eide, T. (2021). Et akademisk annerledesår: Konsekvenser og håndtering av koronapandemien ved norske universiteter og høyskoler. NIFU-rapport 2021:9.

Stipendiatorganisasjonene i Norge [SiN] (2020). COVID-19 related project delays and contract extension applications: Results from a nationwide survey among PhDs and postdocs in Norway.

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

Vedlegg 1

Spørreskjema til faglig ansatte

Nasjonal spørreundersøkelse om hvordan du opplevde korona-nedstengingen i UH-sektoren

Koronapandemien har fått stor betydning for alle høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. Fra 12. mars og store deler av vårsemesteret ble campus stengt og institusjonene gikk over til nettbasert undervisning og hjemmekontor. Liknende tiltak har gjeninntruffet utover høsten. På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet undersøker NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) håndteringen og konsekvensene av situasjonen. De fleste spørsmålene i denne undersøkelsen handler om vårsemesteret, men noen tar også for seg dagens situasjon og perspektiver framover. Ved å svare på undersøkelsen gir du samtykke til deltakelse.

Bakgrunnsopplysninger

Hva var din hovedstilling våren 2020?

- (1) ☐ Professor
- (2) ☐ Dosent
- (3) ☐ Førsteamanuensis
- (4) ☐ Førstelektor
- (5) ☐ Amanuensis
- (6) ☐ Instituttleder/viseinstituttleder
- (7) ☐ Dekan/prodekan/visedekan
- (8) ☐ Universitetslektor
- (9) ☐ Høgskolelektor
- (10) ☐ Høgskolelærer
- (11) ☐ Forskningssjef
- (12) ☐ Forsker
- (13) ☐ Postdoktor
- (14) ☐ Stipendiat
- (15) ☐ Annet

Hvis annet, vennligst spesifiser

Er du

- (1) ☐ Mann
(2) ☐ Kvinne
(3) ☐ Ønsker ikke å svare

Hvilket år er du født?

Fagområde og fagfelt

Hvilket fagområde underviste og/eller forsket du hovedsakelig innenfor våren 2020?

- (1) ☐ Humaniora og kunsthøgskolefag
(2) ☐ Samfunnsvitenskap, inkludert pedagogiske og juridiske fag
(3) ☐ Matematikk og naturvitenskap
(4) ☐ Teknologi
(5) ☐ Medisin og helsefag
(6) ☐ Landbruks-, fiskerifag og veterinærmedisin
(7) ☐ Annet

Hvis annet, vennligst spesifiser

Vennligst angi fagfelt innen humaniora og kunsthøgskolefag

- (1) ☐ Språkvitenskapelige fag
(2) ☐ Litteraturvitenskapelige fag
(3) ☐ Kulturkunnskap
(4) ☐ Historie
(5) ☐ Arkeologi
(6) ☐ Folkloristikk, etnologi
(7) ☐ Musikkvitenskap
(8) ☐ Kunsthistorie
(9) ☐ Arkitektur og design
(10) ☐ Teologi og religionsvitenskap
(11) ☐ Filosofiske fag
(12) ☐ Filmvitenskap
(13) ☐ Teatervitenskap
(14) ☐ Visuell kunst
(15) ☐ Scenekunst og film
(16) ☐ Utøvende og skapende musikk
(17) ☐ Andre fag/ flerfaglig, humaniora og kunsthøgskolefag

Vennligst angi fagfelt innenfor samfunnsvitenskap

- (1) ☐ Økonomi
(2) ☐ Sosiologi
(14) ☐ Rettsvitenskap og kriminologi
(3) ☐ Urbanisme og fysisk planlegging
(4) ☐ Statsvitenskap og organisasjonsteori
(5) ☐ Sosialantropologi
(6) ☐ Psykologi
(8) ☐ Lærerutdanning og pedagogiske fag
(9) ☐ Samfunnsgeografi
(10) ☐ Demografi
(11) ☐ Medievitenskap og journalistikk
(12) ☐ Biblioteks- og informasjonsvitenskap
(13) ☐ Samfunnsvitenskapelige idrettsfag
(15) ☐ Sosialt arbeid

- (16) ☐ Kvinne- og kjønnsstudier
(17) ☐ Andre fag/flerfaglig, samfunnsvitenskap

Vennligst angi fagfelt innenfor matematikk og naturvitenskap

- (1) ☐ Matematikk
(3) ☐ Informatikk
(4) ☐ Fysikk
(5) ☐ Geofag
(6) ☐ Kjemi
(7) ☐ Biofag
(8) ☐ Andre fag/flerfaglig, matematikk og naturvitenskap

Vennligst angi fagfelt innenfor medisin og helsefag

- (1) ☐ Basale medisinske/odontologiske fag
(2) ☐ Klinisk medisinske fag
(3) ☐ Sykepleierfag
(4) ☐ Fysioterapi/ergoterapi
(5) ☐ Idrettsmedisinske fag
(6) ☐ Translasjonsforskning
(7) ☐ Andre fag/flerfaglig, medisin og helsefag

Vennligst angi fagfelt innenfor teknologi

- (1) ☐ Berg- og petroleumsfag
(4) ☐ Materialteknologi
(5) ☐ Bygningsfag
(6) ☐ Elektrotekniske fag
(2) ☐ Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
(3) ☐ Kjemisk teknologi
(7) ☐ Maskinfag
(8) ☐ Marin teknologi
(9) ☐ Bioteknologi
(10) ☐ Næringsmiddelteknologi
(11) ☐ Miljøteknologi
(12) ☐ Medisinsk teknologi
(13) ☐ Nanoteknologi
(14) ☐ Industri- og produktdesign

- (15) ☐ Andre fag/flerfaglig, teknologi

Vennligst angi fagfelt innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin

- (1) ☐ Landbruksfag
(2) ☐ Fiskerifag
(3) ☐ Veterinærmedisin
(4) ☐ Andre fag/flerfaglig, landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin

Hjemmesituasjon

Da campus stengte, hadde du tilgang på egnet sted for å arbeide?

- (1) ☐ Ja, tilgang til god arbeidsplass
(2) ☐ Ja, tilgang til arbeidsplass, men ikke godt egnet (pga plassmangel, støy, dårlig ergonomi e.l.)
(3) ☐ Nei

Da campus stengte, hadde du ansvar for barn hjemme som en følge av stengt barnehage/skole etter 12. mars?

- (1) ☐ Ja
(2) ☐ Nei

Hadde du ansvar for å organisere hjemmeskole for barn?

- (1) ☐ Ja, hadde aleneansvar for gjennomføring av hjemmeskole for barn
(2) ☐ Ja, delte ansvaret for gjennomføring av hjemmeskole for barn med partner
(3) ☐ Nei

Samlet tidsbruk

Hvordan påvirket nedstengningen etter 12.mars og tiltakene resten av vårsemesteret hvor mye tid du brukte på følgende aktiviteter?

	Mye mer tid	Noe mer tid	Lite mer tid	Noe mindre tid	Mye mindre tid	Ikke aktuelt
Planlegging og forberedelse av undervisning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Gjennomføring av undervisning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Forskning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Veiledning av bachelor/masteroppgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Veiledning av doktorgradsstudenter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Vitenskapelig formidling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Allmennrettet formidling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Søknadsarbeid	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Samarbeid med aktører i samfunns- og næringsliv	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Internasjonalt samarbeid	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Administrasjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Bistillinger og arbeid/verv utenom hovedstilling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Organisatoriske forhold ved din institusjon

Hvor enig er du i følgende påstander om organisatoriske forhold ved institusjonen i perioden 12. mars og ut vårsemesteret?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Institusjonen ga tydelige forventninger om hvordan	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
undervisningen og andre faglige aktiviteter skulle legges om						
Jeg fikk tilstrekkelig frihet til å legge om undervisningen etter egne vurderinger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Institusjonen la til rette for erfaringsutveksling mellom kolleger om hvordan undervisningen skulle legges om	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg hadde til enhver tid oversikt over gjeldende korona-tiltak ved min institusjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Min institusjon praktiserte smitteverntiltakene fleksibelt og åpnet for nødvendige tilpasninger innenfor det gjeldende regelverket	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Min nærmeste leder min var tilgjengelig når jeg trengte det	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Ved min institusjon hadde vi tilstrekkelig støtte for håndtering av forsinkelser/endringer i forskningsprosjekter som skyldtes nedstengningen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Ved min institusjon ble det gjort et godt arbeid med å ivareta arbeidsmiljøet under nedstengningen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Oppgaver våren 2020

Hadde du eller skulle du i perioden 12. mars og ut vårsemesteret hatt

	Ja	Nei
Undervisning	(1) ☐	(2) ☐
Forskning	(1) ☐	(2) ☐
Veiledning av bachelor- eller masterstudenter	(1) ☐	(2) ☐
Veiledning av doktorgradsstudenter	(1) ☐	(2) ☐
Ansvar for planlegging eller gjennomføring av eksamen	(1) ☐	(2) ☐
Ledelse/koordinering av studieprogram	(1) ☐	(2) ☐
Ledelse/koordinering av forskningsgruppe	(1) ☐	(2) ☐
Ledelse av eksternt finansiert forskningsprosjekt/-senter	(1) ☐	(2) ☐

Omfang av din undervisning

Hvor stor andel av din regulære undervisningsvirksomhet foregikk nettbasert før 12. mars?

- (1) ☐ Ingenting
(2) ☐ Under halvparten
(3) ☐ Over halvparten
(5) ☐ Alt

I hvilken grad opplevde du at følgende forhold hindret deg i å tilby nettbasert undervisning i samme omfang som opprinnelig planlagt? Svar for perioden 12. mars og resten av vårsemesteret

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke aktuelt
Manglende tilgang på digital infrastruktur (tilgang til utstyr,	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke aktuelt
nettforbindelse, etc.)				
Manglende egen digital kompetanse	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Ansvar for barn/hjemmeskole	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Uhensiktsmessig kontor/arbeidsplass	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Manglende administrativ støtte fra lærestedet	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Manglende teknisk støtte fra lærestedet	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Manglende pedagogisk støtte fra lærestedet	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Usikkerhet eller problemer knyttet til personvern hensyn	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Usikkerhet eller problemer knyttet til opphavsrett	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Hvis du opplevde noen andre hindringer, vennligst beskriv disse

Måtte du gjøre vesentlige endringer i undervisningen da den ble nettbasert?

- (2) ☐ Nei, undervisningen min var hovedsakelig nettbasert fra før
(4) ☐ Nei, jeg kunne stort sett tilpasse det opplegget jeg hadde til nettbasert undervisning
(5) ☐ Ja, jeg måtte gjøre vesentlige endringer i det opplegget jeg hadde

Gjennomføring og opplegg for undervisning

Hvor enig er du i de følgende påstandene om din egen undervisning i perioden 12. mars og ut vårsemesteret??

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Jeg klarte å lage gode opplegg for nettbasert undervisning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg lyktes godt med å engasjere studentene i diskusjoner på nett	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg oppfordret studentene til å gi innspill til forbedringer av den nettbaserte undervisningen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg gjorde konkrete endringer i min egen nettbaserte undervisning som følge av studentenes innspill	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor enig er du i de følgende påstandene om studentenes deltagelse i din undervisning i perioden 12. mars og ut vårsemesteret?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Det var få studenter som tok ordet eller stilte spørsmål i de nettbaserte undervisningssituasjonene	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg tror at studentene fikk med seg mer av undervisningen når den var tilgjengelig i opptak	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg tror at studentene mine ville ha lært mer om de hadde vært fysisk til stede på lærestedet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Live-streamet undervisning ga god anledning til å besvare spørsmål fra studentene	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Har du flere kommentarer om undervisning, kan du skrive dem her:

Eksamen

Måtte du endre eksamensform som en følge av nedstengingen av campus våren 2020?

- (1) ☐ Ja
(2) ☐ Nei

Hvor enig er du i de følgende påstandene om eksamen?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Overgang til hjemmeeksamen medførte ekstra arbeid med å utforme nye typer oppgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Hjemmeeksamen passet godt for det faget/studieprogrammet jeg underviste i dette vårsemesteret	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Nettbasert muntlig eksamen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
fungerte like godt som en fysisk muntlig eksamen						

Har du flere kommentarer om eksamen, kan du skrive dem her:

Veiledning

Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om veiledning av bachelor/masterstudenter i perioden 12. mars og ut vårsemesteret?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Den muntlige veiledningen ble erstattet med skriftlig tilbakemelding	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Veiledning over nett fungerte godt som alternativ til vanlig veiledning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Det var vanskelig å holde kontakt med studentene når man ikke kunne møtes på campus	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om veiledning av doktorgradsstudenter i perioden 12. mars og ut vårsemesteret?

Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
------------	------------	-------------------------	-----------	-----------	--------------

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Den muntlige veiledningen ble erstattet med skriftlig tilbakemelding	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Veiledning over nett fungerte godt som alternativ til vanlig veiledning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Det var vanskelig å holde kontakt med doktorgradsstudentene når man ikke kunne møtes på campus	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Har du flere kommentarer om veiledning kan du skrive dem her:

Forskning

I hvilken grad er din forskningsvirksomhet vanligvis avhengig av følgende ressurser?

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke aktuelt
Tilgang på utstyr eller verktøy som jeg ikke har hjemme	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Reising innenlands	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Reising utenlands	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Tilgang på laboratorier eller lignende fasiliteter	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Feltarbeid	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke aktuelt
Fysisk tilgang på bibliotek eller samlinger	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Fysisk kontakt med informanter, pasienter eller andre grupper	(1) ☐	(2) ☐	(4) ☐	(5) ☐

I hvilken grad ble forskningen din hindret av følgende faktorer i perioden 12. mars og ut våsemesteret?

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke relevant
Manglende tilgang på utstyr eller verktøy som jeg ikke har hjemme	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Manglende tilgang på laboratorier	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Mindre rom for å gjøre feltarbeid	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Manglende fysisk tilgang på bibliotek eller samlinger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Manglende fysisk kontakt med informanter, pasienter eller andre grupper	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Reiserestriksjoner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om forskningen din i perioden 12. mars og våsemesteret?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Jeg fikk mer tid til å konsentrere meg om forskningen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Koronasituasjonen frambragte ideer og kunnskapsbehov som jeg har fulgt opp eller vil følge opp i	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor enig er du i følgende påstander om ditt doktorgradsløp i perioden 12. mars og ut våsemesteret?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig
Nettbasert veiledning fungerte godt for meg, som alternativ til vanlig veiledning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Jeg ble overlatt til meg selv under nedstengingen, og hadde lite kontakt med veileder	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Tror du at du på grunn av nedstengningen våsemesteret 2020 vil komme til å bli forsinket i doktorgradsløpet ditt?

- (1) ☐ Nei
 (2) ☐ Ja, mindre enn ett semester
 (3) ☐ Ja, ett semester eller mer
 (4) ☐ Vet ikke

Min institusjon har tilbudt meg forlengelse av doktorgradsperioden

- (1) ☐ Ja
 (2) ☐ Nei

Digital kompetanse og undervisning

Hvor enig/uenig er du i følgende påstander om din egen digitale kompetanse?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Jeg hadde den digitale kompetansen jeg trengte for å	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
håndtere undervisningsoppgavene mine i perioden 12. mars og ut vårsemesteret						
På grunn av koronasituasjonen har jeg styrket mine ferdigheter i teknisk bruk av digitale undervisningsverktøy (f.eks. videoopptak, streaming og digitalt undervisningsrom)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
På grunn av koronasituasjonen har jeg styrket mine ferdigheter i pedagogisk bruk av digitale undervisningsverktøy	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg har den digitale kompetansen jeg trenger for å håndtere undervisningsoppgavene mine i dag	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

I hvilken grad har disse ressursene vært viktige for din evne til å håndtere de digitale utfordringene som oppstod etter 12. mars og ut vårsemesteret?

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke i det hele tatt	Ikke aktuelt
Min egen tidligere erfaring med nettbasert undervisning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Egen prøving og feiling, da utfordringene oppstod	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Tips og hjelp fra kollegaer og partnere	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Hjelp og veiledning fra administrasjon og IT-støtte ved min egen institusjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Hjelp og veiledning fra	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

	I stor grad	I noen grad	I liten grad	Ikke i det hele tatt	Ikke aktuelt
institusjonens pedagogiske miljø (herunder læringssenter/ressurssenter)					
Kurs og opplæring i regi av min egen institusjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Kurs og opplæring i regi av andre aktører	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Tips og ideer fra nettverk i sosiale medier	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Råd og innspill fra studenter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Hvis andre ressurser har vært viktige, vennligst spesifiser

Høsten og perspektiver framover

Hvor stor andel av undervisningen din så langt høsten 2020 har foregått nettbasert?

- (1) ☐ Ingenting
 (2) ☐ Under halvparten
 (3) ☐ Over halvparten
 (4) ☐ Alt
 (5) ☐ Ikke aktuelt/har ikke undervisning dette semesteret

Når koronasituasjonen er over, ønsker jeg å gjennomføre undervisningen min...

- (1) ☐ kun med fysiske undervisningsformer
 (2) ☐ med innslag av digital undervisning, men hovedvekt på fysiske undervisningsformer

- (3) ☐ med omtrent like mye fysisk som digital undervisning
- (4) ☐ med hovedvekt på digital undervisning, men innslag av fysiske undervisningsformer
- (5) ☐ kun med digital undervisning
- (6) ☐ Vet ikke

Hvis du ser konsekvensene av koronasituasjonen i et lengre perspektiv, hvor enig/uenig er du i følgende påstander?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Ikke aktuelt
Jeg kommer til å delta på færre konferanser og møter som krever reising (med fly/overnatting)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Koronasituasjonen har vist at fysiske møter er helt nødvendig for læring	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Koronasituasjonen har vist at fysiske møter er helt nødvendig for forskningssamarbeid	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Koronasituasjonen har hevet min digitale kompetanse	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Nettbaserte forelesninger kan i stor grad erstatte fysiske forelesninger, uten at det går ut over studentenes læringsutbytte	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Nettbaserte seminarer/gruppeundervisning kan i stor grad erstatte fysiske seminarer, uten at det går ut over læringsutbyttet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Nettbaserte vitenskapelige konferanser kan i stor grad erstatte fysiske konferanser, uten at det går ut over det faglige utbyttet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Koronasituasjonen vil ha	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Helt uenig Litt uenig Verken enig eller uenig Litt enig Helt enig Ikke aktuelt

negative konsekvenser for min fremtidige karriere

Har du andre kommentarer om hvordan koronasituasjonen har påvirket arbeidssituasjonen din kan du skrive dem her

Takk for at du deltok i undersøkelsen!

Vedlegg 2: Utvalg

Kjønn	Fordeling grunnlag	Fordeling bruttutvalg	Fordeling nettutvalg	Fordeling analyseutvalg
Kvinne	49,1 %	48,7 %	53,0 %	54,4 %
Mann	50,9 %	51,3 %	45,0 %	43,7 %
Ikke oppgitt				1,8 %
N	21 869	7 889	4 035	1 484

Tabell 1: Fordeling etter kjønn.

Stilling	Fordeling grunnlag	Bruttutvalg	Nettutvalg	Analyseutvalg
Professor	18,9 %	20,9 %	22,0 %	4,8 %
Dosent	0,9 %	1,0 %	1,4 %	0,1 %
Leder	2,3 %	2,6 %	3,6 %	0,6 %
Førsteamanuensis	20,4 %	22,5 %	23,5 %	21,8 %
Amanuensis	0,1 %	0,2 %	0,4 %	0,3 %
Førstelektor	4,6 %	5,1 %	6,2 %	1,5 %
Øvrig fast vit.pers	16,5 %	18,0 %	17,0 %	14,4 %
Postdoktor	7,4 %	8,0 %	5,8 %	14,4 %
Forsker	7,3 %	7,8 %	5,7 %	8,8 %
Stipendiat	20,2 %	12,4 %	13,5 %	32,8 %
Høgskolelærer	1,3 %	1,5 %	0,8 %	0,6 %
N	21 869	7 889	4 035	1 484

Tabell 2: Fordeling etter stilling.

Fagområde	Fordeling grunnlag	Fordeling bruttutvalg	Fordeling nettutvalg	Fordeling analyseutvalg
Humaniora og kunsthøgskole	13,9 %	14,3 %	16,6 %	12,8 %
Samfunnsvitenskap inkludert pedagogiske og juridiske fag	36,2 %	37,5 %	31,4 %	29,2 %
Matematikk og naturvitenskap	15,6 %	14,8 %	15,7 %	24,0 %
Teknologi	13,1 %	12,3 %	9,3 %	13,3 %
Medisin og helsefag	19,9 %	19,8 %	20,0 %	18,2 %
Lanbruks, fiskerifag og vet. medisin	1,3 %	1,3 %	2,0 %	2,0 %
Annet			4,8 %	0,5 %
N	21 869	7889	4013	1426

Tabell 3: Fordeling etter fagområde

Kjønn	Antall	Prosent
Kvinne	799	54,8 %
Mann	632	43,4 %
Ikke oppgitt	26	1,8 %
Total	1457	100,0 %

Tabell 4. Fordeling etter kjønn i analyseutvalget

Stilling	Antall	Prosent
Stipendiat	487	33,4 %
Postdoktor	213	14,6 %
Forsker	130	8,9 %
Høgskolelektor	68	4,7 %
Universitetslektor	127	8,7 %
Førsteamanuensis	323	22,2 %
Professor	71	4,9 %
Undervisning andre stillinger	38	2,6 %
Total	1457	100,0 %

Tabell 5. Fordeling etter stilling i analyseutvalget

Fagområde	Antall	Prosent
Humaniora og kunsthøgskole	178	12,2 %
Samfunnsvitenskap, inkludert pedagogiske og juridiske fag	408	28,0 %
Matematikk, naturvitenskap, m.m.	368	25,3 %
Teknologi	184	12,6 %
Medisin og helsefag	258	17,7 %
Annet	60	4,1 %
Total	1456	100,0 %

Tabell 6. Fordeling etter fagområde i analyseutvalget

Tabell 1–3 til venstre viser hvordan respondentene fordeler seg på de ulike bakgrunnsvariablene. Fordelingen i Forskerpersonalregisteret vises i «Fordeling grunnlag»-kolonnen. Deretter vises fordelingen for bruttutvalget (alle som mottok undersøkelsen). Fordelingen for nettutvalget består av alle som helt eller delvis besvarte spørreskjemaet. Til slutt vises fordelingen for utvalget i denne analysen («Fordeling analyseutvalg»).

Tabell 4–7 viser hvordan respondentene fordeler seg i analyseutvalget.

Ansvar for barn	Antall	Prosent
Ja	702	48,5
Nei	745	51,5
Total	1447	100

Tabell 7. Fordeling etter ansvar for barn eller ikke i perioden etter 12. mars 2020 i analyseutvalget.

Vedlegg 3:

Multivariat regresjonsanalyse

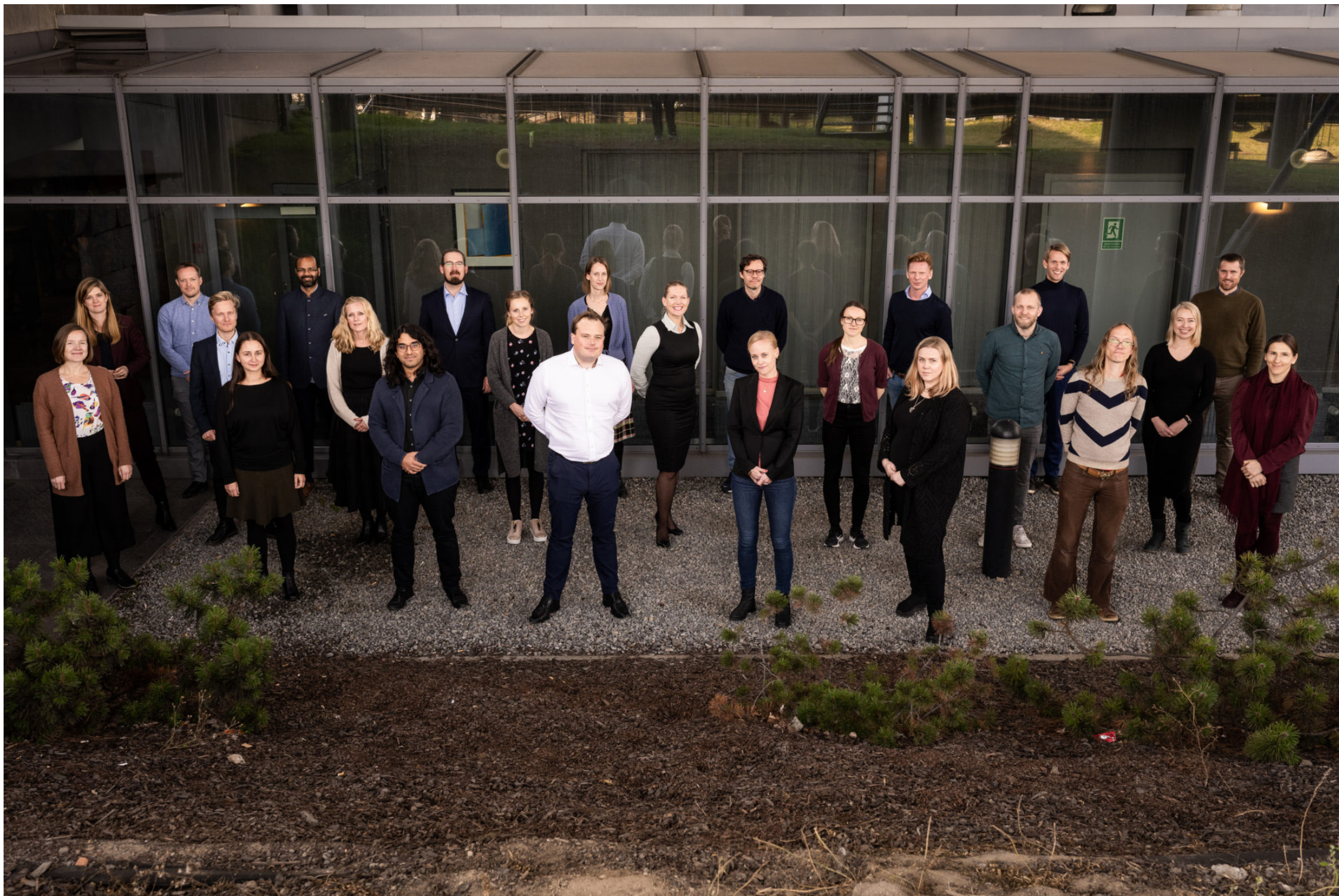
Regresjonsanalysen er utført av medlemmer i Akademiet for yngre forskere, som fikk tilsendt en anonymisert miniutgave av datasettet med kodebok.

	Avhengig variabel:			
	Undervisning	Forskning	Karriere	Forskning
	Undervisning (1= Mer tid, 5= Mindre tid)	Forskning (1= Mer tid, 5= Mindre tid)	Negativ for karriere (1= Helt uenig, 5= Helt enig)	Forskning (1= Mer tid, 5= Mindre tid)
	(1)	(2)	(3)	(4)
Under 45 år (Ja=1, Nei=0)	0.10*** (0.04)	0.06 (0.06)	0.24*** (0.05)	0.06 (0.06)
Kvinne (Ja=1, Nei=0)	-0.19*** (0.03)	0.18*** (0.05)	0.10** (0.05)	0.14** (0.06)
Ansvar for barn (Ja=1, Nei=0)	0.02 (0.03)	0.41*** (0.05)	0.04 (0.05)	0.37*** (0.07)
Stipendiat (Ja=1, Nei=0)	0.31*** (0.07)	-0.31*** (0.07)	0.35*** (0.07)	-0.30*** (0.11)
Postdoc (Ja=1, Nei=0)	0.17* (0.10)	-0.49*** (0.10)	0.51*** (0.09)	-0.60*** (0.13)
Interaksjon kvinne*barn				0.07 (0.09)
Interaksjon kvinne*stipendiat				-0.03 (0.13)
Interaksjon kvinne*postdoc				0.19 (0.18)
Constant	2.07*** (0.08)	3.26*** (0.12)	2.34*** (0.11)	3.28*** (0.12)
Kontrollert for fagområde?	Ja	Ja	Ja	Ja
Observations	2,755	3,406	3,275	3,406
R2	0.04	0.05	0.05	0.05
Adjusted R2	0.04	0.04	0.05	0.04
Residual Std. Error	0.80 (df = 2744)	1.28 (df = 3395)	1.23 (df = 3264)	1.28 (df = 3392)
F Statistic	11.08*** (df = 10; 2744)	16.64*** (df = 10; 3395)	17.31*** (df = 10; 3264)	12.95*** (df = 13; 3392)
Note:	*p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01			
	Standardfeil i parentes			

Multivariat regresjonsanalyse

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

Akademiet for yngre forskere - en tydelig stemme i faglig og forskningspolitisk debatt

Om Akademiet for yngre forskere

Akademiet for yngre forskere (AYF) ble stiftet 29. oktober 2015. Formålet med organisasjonen er å være en tverrfaglig møteplass og forskningspolitisk plattform for yngre forskere, en pådriver for nyskapende forskningsformidling og en attraktiv vitenskapelig debattarena.

AYF er en samlingsbasert organisasjon og møtes minst fire ganger i året i forskjellige deler av landet og består av 43 medlemmer.

Medlemmene våre har bred faglig, institusjonell og geografisk tilhørighet. De forsker på alt fra fisk til moralfilosofi, og jobber på forskningsinstitusjoner fra Longyearbyen i nord til Kristiansand i sør.

AYF har et tett samarbeid med Det Norske Videnskaps-Akademi og deler blant annet kontorarealer med akademiet. AYF finansieres primært av Kunnskapsdepartementet.

Hva tilbyr Akademiet for yngre forskere?

Akademiets medlemmer deler gjerne sin kompetanse med deg! Medlemmer tilbyr ekspertuttalelser innenfor sine fagområder som strekker seg fra fisk til filosofi, klimaendringer og global helse. Akademiet uttaler seg i forskningspolitiske saker og stiller til forskningspolitisk debatt.

Foto

Alle foto fra Akademiet for yngre forskere er tatt av Akademiets medlemmer med mindre annet er nevnt under de enkelte foto.

Grafisk design

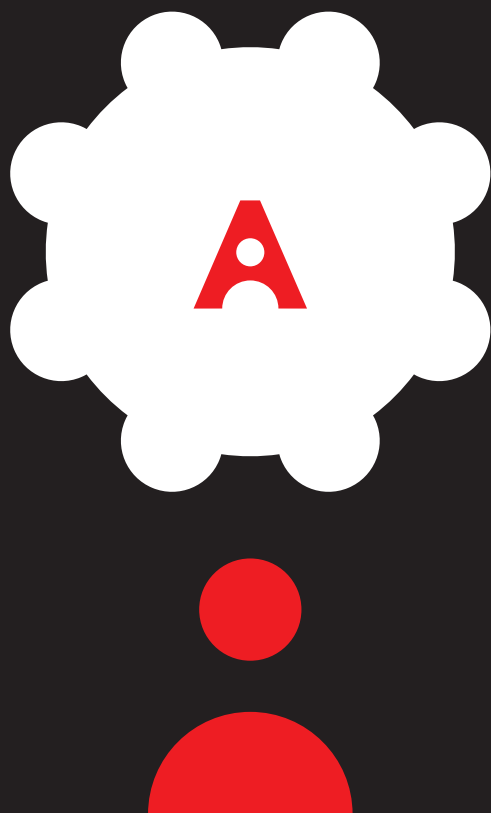
©EgonLåstad

Kontakt Akademiet for yngre forskere

@ post@yngreforskere.no

@yngreforskere

akademietforyngreforskere

www.akademietforyngreforskere.no